

INHOUD

1. Nieuws vanuit het bestuur	2
2. Nieuw bestuurslid gevraagd voor de NOVAM	4
3. Knakenfestival afdeling Amsterdam	5
4. Orkestenfestival 2023	5
5. Zucht naar Vrijheid.....	6
6. van Amsterdam Summer Course 2023	7
7. Blessing in Disguise	9
8. Interview Armand van Wijck	10
9. Like a Waterbuffalo.....	12
10. Toppershoedje 3-5 februari 2023	15
11. Spotlight.....	16
12. Accordeon in het basisonderwijs	19
13. Kids & Music.....	21
14. Met veel dank aan onze NOVAM nieuwsbrief adverteerders	22

Het einde van het jaar nadert weer. Het is een roerige tijd, we rollen van de ene crisis in de andere crisis en veel mensen ervaren daar direct ook de nare gevolgen van. Maar te midden van al die onzekerheid is ieder mens op zoek naar verbinding; altijd het verlangen om samen met anderen aan een betere toekomst te werken. Dat klinkt groot, maar zoals een leerling van me laatst tegen me zei: “Wees trots op de prestaties, hoe klein ook”. Misschien is dat een mooie les om over na te denken in deze decembermaand. Hebben we in 2022 mensen blij kunnen maken, kunnen ontroeren of kunnen laten lachen? Of is het een boodschap voor het nieuwe jaar? Ieder van ons kan in 2023 weer een nieuw verhaal beginnen en laat het een goed verhaal worden waar je trots op bent.

Het NOVAM bestuur wenst iedereen een gezond en muzikaal 2023!

1. NIEUWS VANUIT HET BESTUUR

Wat fijn dat we zoveel reacties hebben gekregen na het verspreiden van de nieuwsbrief. Jorien heeft een docent gevonden die wil helpen de methode verder te ontwikkelen. Lukas Proske heeft in ieder geval één reactie gekregen op zijn oproep een concert te organiseren voor het Landesjugend Akkordeonorchester Bayern. En de NOVAM heeft naar aanleiding van het artikel van René te Bogt een aantal aanvragen gekregen voor het werk van Carl Wittrock. Hier worden we wel heel blij van. En blijf ons mailen, want zo kunnen we elkaar helpen. En dat is zeker ook nodig, want helaas gaat Evert van Amsterdam na 7 jaar het NOVAM bestuur verlaten. Eerder dit jaar heeft hij ook na 20 jaar trouwe dienst de werkgroep solisten- en kamermuziekconcours vaarwel gezegd. We zullen zijn enthousiasme en vastberadenheid missen. We doen een oproep aan leden die graag mee willen denken over de toekomst van de NOVAM vanuit een bestuursfunctie.

Verder kun je in deze nieuwsbrief een artikel lezen van Geleijn van der Ham over zijn ervaringen met het geven van lessen in het basisonderwijs. Heb jij als accordeondocent ook ervaring in het basis- of voortgezet onderwijs, deel het dan met ons, dan kunnen we deze kennis delen met elkaar. Helaas gaan we ook afscheid nemen van de afdeling Amsterdam van de NOVAM. Dat dit altijd een begrip is geweest, kunnen we zien aan het aantal jaren dat de huidige bestuursleden afdeling Amsterdam zich hebben ingezet: Chris Breeuwer 31 jaar, Cor Bongers 20 jaar en Piet Verzijde 6 jaar. Diep respect voor deze bestuursleden en hun lange staat van dienst.

Zoals jullie op Facebook hebben kunnen zien, zijn de bundels Zucht naar Vrijheid klaar. Precies op tijd want deze stukken zijn prima speelbaar tijdens het Solistenconcours in Amstelveen. En vergeet niet je op tijd aan te melden voor dit concours: 8 februari sluit de termijn. Ook voor Toppershoedje hebben we nog plaats, maar ook daar: wees er op tijd bij.

Aanleveren informatie voor op de agenda van de website

Nu het concertleven weer lekker op gang is gekomen, komen er weer meer berichten bij onze webmaster Jeroen Gijzen binnen. Jeroen heeft speciaal voor vermeldingen op de website een contactformulier gemaakt. Zo is het meteen duidelijk wie de organisatie in handen heeft, waar en wanneer het concert plaatsvindt en overige belangrijke informatie. Maak vooral gebruik van de digitale agenda, zodat we van elkaar op de hoogte zijn wat er allemaal gebeurt in het land met ons instrument! Op de website vind u alle contactformulieren.

HOHNER

Nieuwsbrief informatie

Voor komend jaar hebben voor de overzichtelijkheid data geprikt waarop de 6 nieuwsbrieven zullen verschijnen. De nieuwsbrieven komen eind februari, april, juni, september, november en december. De deadline om artikelen in te sturen is steeds twee weken eerder. Voor de opmaak moeten alle bestanden in Word en afbeeldingen in JPEG worden aangeleverd!

Deadlines 2023:

- 10 februari
- 14 april
- 9 juni
- 15 september
- 11 november
- 16 december

2. NIEUW BESTUURSLID GEVRAAGD VOOR DE NOVAM

Na jarenlang verbonden te zijn geweest aan de NOVAM, eerst via het solistenconcours (vanaf 2003) en later ook aan het hoofdbestuur (2016) heb ik besloten om te stoppen met deze bestuursfuncties. Ik heb bijna zeven jaar deel uitgemaakt van het NOVAM-bestuur, er is in deze tijd een nieuwe structuur opgezet, er zijn 8 werkgroepen opgericht, de gezamenlijke inspanningen hebben al veel resultaten opgeleverd. Ook heb ik 20 jaar in de organisatie van het Solisten- en Kamermuziekconcours gezeten, mijn plaats is intussen (per 1-11-2022) goed ingevuld door andere docenten.

Ik heb het werk binnen de NOVAM al die jaren gezien als een onderdeel van de uitoefening van mijn vak, het is m.i. belangrijk om op landelijk niveau te overleggen over inhoudelijke zaken, hierdoor hebben we ons instrument beter kunnen profileren.

De laatste decennia heb ik echter erg veel vergaderd, eerst een aantal periodes als OR-lid i.v.m. de verzelfstandiging van de muziekschool, daarna in verband met de herstart/reorganisatie van de NOVAM. Daarom heb ik ervoor gekozen om per 1-3-2023 de activiteiten binnen het hoofdbestuur te stoppen. Ik blijf mij wel inzetten voor de activiteiten van de orkestencommissie.

Verder zal ik als zelfstandig ondernemer gewoon verder gaan met doceren en dirigeren bij Hart Muziekschool/Accordeonschool Haarlem en blijf ik musiceren in diverse kamermuziekensembles.

Het huidige NOVAM-bestuur heeft in 2016 een goede doorstart gemaakt om de organisatie te behouden voor de volgende generaties. Het is echter nodig dat er af en toe nieuwe bestuursleden bijkomen. Er is daarom onlangs een nieuwe up-to-date docentenlijst gemaakt om uiteindelijk meer mensen bij onze organisatie te betrekken en te enthousiasmeren voor de verschillende NOVAM-activiteiten, die van belang zijn voor ons instrument.

Heeft u vragen over een bestuursfunctie bij de NOVAM of heeft u hier interesse in? Stuur dan uw mail naar: secretaris@novam.net of voorzitter@novam.net

Met muzikale groet,
Evert van Amsterdam

3. KNAKENFESTIVAL AFDELING AMSTERDAM

Helaas gaat NOVAM afdeling Amsterdam door diverse omstandigheden stoppen. Het laatste festival dat zij organiseren vindt plaats op 29 januari 2023 in de buurgemeente Landsmeer en daarom heeft dit festival nu een andere naam gekregen: Het Knakenfestival, een verwijzing naar de toegangsprijs van € 2,50. Het festival start om 11.00 uur en eindigt om 17.00 uur.

Er zullen 9 orkesten/ensembles deelnemen tijdens het festival, tijdens deze laatste editie ook twee verenigingen die niet aangesloten zijn bij de afdeling Amsterdam, te weten Concertina uit Landsmeer en de Concertina's uit Amstelveen van Elly Meekel.

Locatie: Dorpshuis "Wapen van Landsmeer", Calkoenstraat 27, Landsmeer.

Het bestuur bestaande uit Chris Breeuwer (31 jaar bestuurslid), Cor Bongers (20 jaar bestuurslid) en Piet Verzijde (6 jaar bestuurslid) zal aftreden tijdens dit laatste georganiseerde accordeonfestival.

4. ORKESTENFESTIVAL 2023

Op zaterdag 11 november 2023 organiseert de Werkgroep Orkesten van de NOVAM de vijfde editie van het succesvolle Festival voor Accordeonorkesten. Het evenement vindt wederom plaats in het fantastische en inspirerende Muziekcentrum van de Omroep te Hilversum. Er zal weer een driekoppige jury aanwezig zijn, die voor ieder orkest een opbouwend en motiverend rapport verzorgd. De opzet van dit festival is gelijk aan de editie van 2022, met drie programmablokken van vijf orkesten, ieder orkest speelt max. 20 minuten. De inschrijving vindt plaats vanaf de vierde week van januari 2023, dus houd de NOVAM website in de gaten!

Wij hopen je op 11 november 2023 te mogen ontmoeten op het 5^e Festival voor Accordeonorkesten in Hilversum, als speler of als toeschouwer!

Namens de Orkestcommissie,
Evert van Amsterdam

5. ZUCHT NAAR VRIJHEID

Met de albums Zucht naar Vrijheid zijn er 8 nieuwe originele werken voor solo accordeon bijgekomen. Het zou fantastisch zijn als we deze nieuwe werken live gaan horen op bijvoorbeeld het Solistenconcours 19 maart 2023 in Amstelveen. De stukken zijn een aanrader voor kandidaten die in de Tweede afdeling uit willen komen. Er is een bundel voor Melodiebas en een bundel voor Standaardbas. De albums zijn uitgegeven bij Jetelina.

Op de website staan filmopnames van de werken. Laat je inspireren door Vincent van Amsterdam en Rik Cornelissen.

6. VAN AMSTERDAM SUMMER COURSE 2023

Van maandag 17 tot vrijdag 21 juli 2021 zal de tweede Van Amsterdam Summer Course plaatsvinden in voormalig klooster Beukenhof in Biezenmortel (Noord-Brabant). De midweekcursus is bedoeld voor enthousiaste accordeonisten vanaf 14 tot 88 jaar, studenten accordeon en afgestudeerde accordeonisten. De cursus geeft je tijd om eindelijk eens goed de diepte in te duiken met een muziekstuk; om met gelijkgestemden eens over muziek en accordeon te spreken; nieuwe mensen en nieuwe muziek te ontdekken. Daarnaast is er op de Beukenhof een groot terrein waar je lekker kunt lezen, voetballen of tafeltennissen.

In deze vijf dagen krijgt iedereen les op zijn of haar niveau van Bjarke Mogensen, Jef de Haes en Vincent van Amsterdam. Bjarke Mogensen is een groot solist en musicus uit Denemarken en we zijn heel blij dat hij onze internationale gast is. Bjarke soleert regelmatig met orkesten en is een geweldig en kleurrijk kamermusicus. Hij heeft langdurige en succesvolle samenwerkingen met componisten zoals Anders Koppel en Martin Lohse en brengt met grote regelmaat cd's uit met romantische of hedendaagse muziek. Dit jaar zal ook de Belgische accordeonist Jef de Haes het docententeam versterken en ook helpen met de organisatie. Als solist, docent en organisator van concerten en ensembles inspireert hij anderen om de ontgonnen rijkdom van het accordeon te ontdekken.

Kijk op <https://www.vincentvanamsterdam.nl/summercourse> voor de laatste informatie over de Summer Course en bij vragen mail ons op accordionweek@gmail.com.

Kijk op <http://www.bjarkemogensen.dk> voor meer informatie over Bjarke.

We hopen je volgende zomer te ontmoeten in Biezenmortel!

Vincent van Amsterdam | 0031-6-52120692

vanamsterdam.vincent@gmail.com | www.vincentvanamsterdam.com

Pazzoli-Accordeons

Bij ons kunt u terecht voor nieuwe accordeons
(van klein- tot conservatoriummodel)
en tweedehands accordeons.

Deskundig advies over de aanschaf van een
instrument staat bij ons hoog in het vaandel.
Wij maken daar dan ook graag ruim tijd voor vrij.

Ook repareren wij uw instrument of geven uw
instrument een onderhoudsbeurt.
Maak vrijblijvend een afspraak.

Kijk ook eens op onze website voor bladmuziek of
muziek voor uw accordeonorkest.

www.pazzoli.nl

0118 470592 of 06 51835675

ACCORDEONSCHOOLHAARLEM **novam** BUGARI ARMANDO SCANDALITI

SUMMER COURSE

organised by
Vincent van Amsterdam
Honorable guest-teacher
Bjarke Mogensen

International soloist.
Associate professor
at the Royal Danish
Academy of Music

Jef De Haes
co-organisator
and teacher

Mon. 17 July - Fri. 21 July 2023

5 PRIVATE LESSONS • 5 GROUP LESSONS
FULL BOARD **€ 545,-***

Location: Beukenhof Biezenmortel (1 hour from Amsterdam)
* private bedroom = + € 120,- * student discount = - € 50,-
info: vincentvanamsterdam.nl/summercourse e-mail: accordionweek@gmail.com

7. BLESSING IN DISGUISE

Al vele jaren vormt het echtpaar Jean-Pierre Guiran en Cherie de Boer het accordeonduo Accordéon Mélancolique.

Hun eerste CD werd destijds opgepikt door een Zweeds accordeonmagazine. Sindsdien hebben ze veel concerten gegeven, ook in het buitenland zoals Denemarken, IJsland en zelfs Egypte, voor een grote schare liefhebbers. Inmiddels is alweer hun achtste CD uit: Blessing in Disguise. Het album bevat eigen composities, op twee covers na. Op zich is dat al iets om trots op te zijn. Het openingsnummer Barcelona bevat al meteen een verrassing, want je denkt dat je naar een mondharmonica luistert. Erg leuk gedaan.

De opnamekwaliteit is hier en daar wel erg direct, waardoor ook storend getik van de toetsen hoorbaar is. Er zijn voor dit album verschillende accordeons gebruikt waarvan een enkele wel een erg grote zweving heeft. Ik denk dat dit bewust is gedaan, maar voor mij teveel. Het geeft het geheel dan een goedkoop randje, terwijl ik wel hoor dat alles integer is gedaan.

Het hele album daarentegen blijft ook een beetje in hetzelfde lazy tempo hangen. Dat is voor 55 minuten wel veel van het goede. Als achtergrondmuziek kan het een aangename sfeer creëren maar voor luistermuziek bevat het te weinig elementen. De verdeling bij dit duo is dat Cherie veelal de ritmes neerzet en Jean-Pierre de solo's speelt. Dit doet hij overigens zeer smaakvol met een leuke timing. Van veel muziek hebben ze ook albums met bladmuziek uitgegeven. Ook daarin zie je een niet-gelijkwaardige verdeling van de stemmen: de een speelt ritme, de ander de melodie. Meer dus boeken voor een docent met zijn leerling dan voor een gelijkwaardig duo. Ik hoor te weinig wisselwerking tussen de accordeons, er zijn bijna geen tegenstemmen. Hoe leuk de melodieën ook zijn gemaakt, hierdoor ontbreekt een diepere laag. Waarschijnlijk is ook veel op één accordeon te spelen.

Geleijn van der Ham

8. INTERVIEW ARMAND VAN WIJCK

Armand van Wijck geeft antwoord op vragen van Gertie Bruin

Op speciaal verzoek van Armand nog de toevoeging, dat als hij spreekt over “harmonica” hij het dan puur heeft over de chromatische mondharmonica.

Wie heeft je op het idee gebracht om mondharmonica te gaan spelen?

Toots Thielemans. En mijn vader heeft er ook een rol in gespeeld. Ik zat in een moeilijke periode en hij had mij het album Footprints van Toots gegeven. Ik heb dat helemaal grijsgedraaid en het hielp mij door die periode heen. Ik besloot daarna, mede aangespoord door mijn vader, om zelf ook een chromatische mondharmonica te kopen. Ik was vooral erg aangetrokken tot het melancholische geluid.

Wie zijn je inspiratiebronnen?

In het begin uiteraard Toots, maar ik kwam tijdens mijn eerste muziekstudie al snel uit bij andere jazzmuzikanten die modernere jazz maakten. Dit was met name jazz uit Scandinavië, waar ik uiteindelijk ook ben gaan wonen. De Zweedse pianist Esbjörn Svensson en de Noorse saxofonist Jan Garbarek hebben een zeer diepe indruk op me gemaakt en doen dat nog steeds. Ik denk dat dit ook bijgedragen heeft aan de ontwikkeling van mijn eigen sound. Daarnaast zijn sommige van mijn Zweedse oud-docenten erg belangrijk voor me geweest: Anders Jormin, Arve Henriksen en Anders Hagberg. Verder ben ik ook helemaal weg van jazzpianist Abdullah Ibrahim, basgitarist Björn Meyer en gitarist Rolf Towner. Mijn vriendin Magdalena Eriksson is ook een grote inspiratiebron voor me: ze introduceerde me in haar Zweedse folkmuziek en heeft een hele pure energie en enorme doorzettingskracht. Als laatste haal ik ook veel inspiratie uit Claude Debussy en schilder Odilon Redon.

Wat vind je aantrekkelijk aan het instrument?

Het timbre of klankveld. Door het unieke spectrum van boventonen hoor je het altijd overal doorheen. En wanneer je het op de juiste manier speelt, kun je een harmonica ontzettend warm laten klinken en melancholisch. Daarnaast het feit dat we de helft van de tonen vormen door inademen. Het is een heel organisch instrument dat zeer verbonden is aan de ademhaling en de stem.

Wanneer ben je afgestudeerd en waar en hoe zag/ziet jouw loopbaan er globaal uit?

In 2019 studeerde ik af in een bachelor in jazz aan het conservatorium van Rotterdam. In het vierde jaar deed ik een uitwisseling aan het conservatorium van Göteborg, vanwege mijn groeiende interesse in Scandinavische jazzmuziek. Ik gaf in 2018 en 2019 veel privé-les en heb zelfs nog een semester dankbaar lesgegeven aan kinderen voor Leerorkest Drechtsteden. Ik trad veel op in eigen land maar had bijvoorbeeld ook een tour naar China en Hong Kong met een kwartet waarin ik solist was. Toen Covid in 2020 kwam, heb ook ik daar flink last van gehad. Gelukkig kon ik, met financiële steun van het Prins Bernhard Cultuurfonds en het VSB fonds, terug naar het conservatorium van Göteborg voor een master in Improvisatie en Wereldmuziek. Daar ben ik afgelopen juni afgestudeerd. In de zomer ben ik met Magdalena verhuisd naar Stockholm. Zij is hier als muzikante gaan werken voor de theaters en ik ben

gestart met een master in jazzcompositie, om zo mijn netwerk verder op te bouwen en mezelf te verbreden. Het is moeilijk om in een nieuw land in korte tijd op eenzelfde niveau te komen qua speelmogelijkheden en lesgeven, ook omdat ik de Zweedse taal nog niet perfect beheers. Dat alles was de afgelopen jaren nog lastiger vanwege Covid. Ik denk daarom dat deze master in de aankomende periode een mooie overbrugging kan zijn: ik hoef in ieder geval niet stil te zitten. Verder hoop ik te worden aangenomen op een conservatorium in Zweden voor een promotieonderzoek. Ik zou uiteindelijk graag les willen geven op een conservatorium, in compositie en/of improvisatie, en dat willen combineren met optreden.

Wat vind je fijne andere instrumenten en/of andere musici om mee samen te spelen?

Ik speel altijd graag samen met zang. Verder ben ik met Magdalena een duo gestart, zij speelt viool en doet Zweedse herderszang. De combinatie van viool en harmonica vind ik prachtig. Maar ik speel echt met de meest uiteenlopende instrumenten samen. In de afgelopen jaren had ik bijvoorbeeld duo's met drums, basgitaar en pipa (Chinese luit). Het gaat mij veel meer om de mensen die de instrumenten bespelen, dan de instrumenten zelf. Musici met een open geest, die kunnen luisteren, die weten wanneer ze ruimte moeten geven en pakken en als doel hebben om elkaar beter te laten klinken.

Hoe zie je de mondharmonica zich ontwikkelen in de toekomst, is er een bepaalde richting te bespeuren qua spelers, muziekstijlen?

Dit is echt lastig te zeggen, omdat we wereldwijd met niet zoveel spelers zijn. Plus ik volg niet alles op de voet. Vanuit mijn eigen, beperkte perspectief zie ik de chromatische mondharmonica wel steeds meer opduiken in allerlei stromingen van wereldmuziek. Daar ben ik zelf ook nauw bij betrokken. Verder ben ik ook bezig met elektro-akoestische muziek en ik vermoed met mij nog een paar andere spelers. Ik denk dat het instrument altijd niche zal blijven, maar hopelijk worden steeds meer mensen zich bewust van de mogelijkheden ervan.

Je bent zelf afgestudeerd in de jazz, maar zijn er ook nog ontwikkelingen op het gebied van klassieke muziek m.b.t. de mondharmonica?

Hier ben ik misschien niet de juiste persoon voor om dit te beantwoorden. Momenteel zou ik zeggen: nee. Omdat het instrument vrij onbekend is of componisten weten niet van de mogelijkheden die het kan bieden. Wel denk ik dat er een plek is voor de harmonica in contemporary art music ("modern klassiek"), waar een huidige trend is om te werken vanuit timbres en klankvelden.

Je geeft ook les en verdiept je daar grondig in, vertel daar eens iets over, wat is je aanpak? Zijn er dingen waar je tegenaan loopt?

Werken aan muzikaliteit staat voorop in mijn aanpak, het liefst met muziek waarmee de leerlingen zelf komen. Privé-leerlingen komen ook vaak bij mij terecht omdat ze willen werken aan hun geluid. Dat doe ik dan met verschillende oefeningen voor embouchure, ademhaling en toonvorming. En vervolgens ga ik een stap verder met hoe we dit muzikaal kunnen maken. Daarnaast ook veel samen spelen, zodat ze gaan kopiëren, maar ik kopieer ook dingen die ik van hun hoor. Zo zien ze dat ze ook mij (en anderen) kunnen inspireren met hun eigen spel en groeit het vertrouwen dat ze in zichzelf hebben.

Waar ik tegenaanloop zijn tabs voor harmonica. Ik denk dat het beter is om leerlingen muziek uit het hoofd te laten spelen of ze in ieder geval bladmuziek te laten leren lezen. Tabs kunnen de muzikaliteit en de ontwikkeling van het gehoor in de weg staan en geven geen gevoel van ritme.

Ben je bezig met nieuwe projecten/voorstellingen?

Ja, met musici in Zweden. Ik heb hier een eigen kwartet waarmee ik moderne jazzmuziek speel, een Arabisch duo met oud-speelster Dominika Alkhodari en een Zweeds folk-jazzduo met mijn vriendin Magdalena Eriksson op viool. Daarnaast start er aankomend jaar een elektro-akoestisch project van drummer Johan Björklund (Pjäxeröd 2.0) waarbij ik nauw betrokken ben. Als laatste ga ik in het voorjaar samenwerken met de Beckmans College of Design in Stockholm. We gaan visuele kunst maken bij een van mijn composities. In mei hoop ik met Magdalena weer voor een korte tour naar Nederland en België te komen, dit keer ook samen met mijn Zweedse kwartet.

9. LIKE A WATERBUFFALO

Een compositie met een verhaal

De originele accordeonliteratuur is relatief gezien in de muziekgeschiedenis nog zeer jong. De tijd zal moeten leren welke stukken repertoire zullen behouden. Naar mijn mening is één zo'n stuk dat de moeite waard blijft Like a Waterbuffalo van de Japanse componist Yuji Takahashi.

Deze componist, geboren in 1938, studeerde compositie aan de Muziekfaculteit van de Toho universiteit in Tokyo bij M. Shibata. De jaren 1963-66 bracht hij door in Berlijn als gast van het Berlijnse kunstprogramma DAAD. Daarna kreeg hij een Rockefeller stipendium voor computercompositie in New York. Later volgde een aanstelling als docent voor piano en compositie in Buffalo en het conservatorium van San Francisco. In 1972 keerde Takahashi terug naar Tokyo.

Veel accordeonwerken, zoals naast Like a Waterbuffalo o.a. ook Ins Tal (1995) en Like swans leaving the lake (1995) voor accordeon en altviool, heeft hij opgedragen aan de bekende Japanse accordeoniste Mie Miki.

Het werk is in 1984 gecomponeerd en op verzoek van de componist nooit officieel uitgegeven. Het was de bedoeling dat het manuscript of een kopie daarvan van hand tot hand ging en zo de accordeonwereld veroverde. Tegenwoordig hoor je het niet meer zoveel en dat is mijns inziens onterecht.

Twintig jaar na het ontstaan is er een CD uitgebracht met een uitvoering door vier accordeonisten met een totaal verschillende culturele achtergrond en spelend op verschillende systemen accordeons. Als eerste natuurlijk de initiatiefneemster van dit idee de Japanse Mie Miki spelend op Hohner Gola pianoklavier/negen-rijer. Verder de Rus Friedrich Lips (Pigini Mythos!/knop, Russisch systeem), de Duitse Elsbeth Moser (Jupiter/knop) en de Fin Matti Rantanen (Pigini Sirius, knop Fins systeem).

Elke uitvoerder draagt het bijbehorende gedicht in zijn/haar eigen landstaal voor en geeft een interpretatie van het werk. Het werk geeft duidelijk nogal wat ruimte voor verschillende speelwijzen, want de verschillen (bijv. in tempo of sfeer) zijn behoorlijk groot. Boeiend om te vergelijken en fijn om te constateren dat de waarheid in muziek niet bestaat.

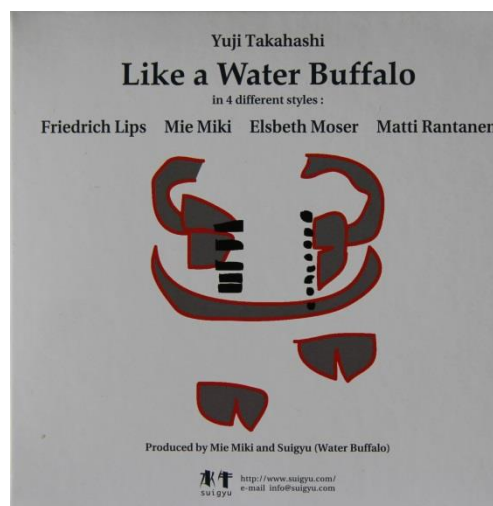
In de zeventiger jaren speelde Yuji Takahashi in een band met protestsongs tegen militair dictatorschap in Thailand. De Australische activiste en dichteres Wendy Poussard hoorde deze band en schreef een gedicht waarbij Takahashi de melodie maakte. Dit werd uiteindelijk de basis van het solowerk voor Mie Miki. De buffel is al voor eeuwen de vriend van de boeren in Azië, eindeloos rondjes lopend om de waterput met een koebel om zijn nek. De componist vroeg haar om het werk gratis door te geven want: "Zoals een lied de oren bereikt achter de gevangensmuren, doorgegeven van muzikant tot muzikant, zo zal deze muziek de klank van vrijheid verbeelden."

Words are born
of the people's fears.
Music grows
from the people's tears.
The sound of freedom
can't be defined,
but when I hear it
I know it's mine

refrein:
Singing a song together
walking down the road
we don't have long.
We're hot and cold,
stop and go,
but the the song ploughs on
like a water-buffalo

Our brothers' freedom
is torn away.
Our sister's sorrow
is every day.
Our hands reach out to them.
Though love is strong
we cannot touch them
so we sing their song.

a song's a question
and a memory.
There is not limit
what a song can be
The memory's meaning
depends on you.
The question's answer
is what you do.

Wendy Poussard (eerste strofe en refrein)

De originele versie voor protestband is ook te horen op bovengenoemde CD.

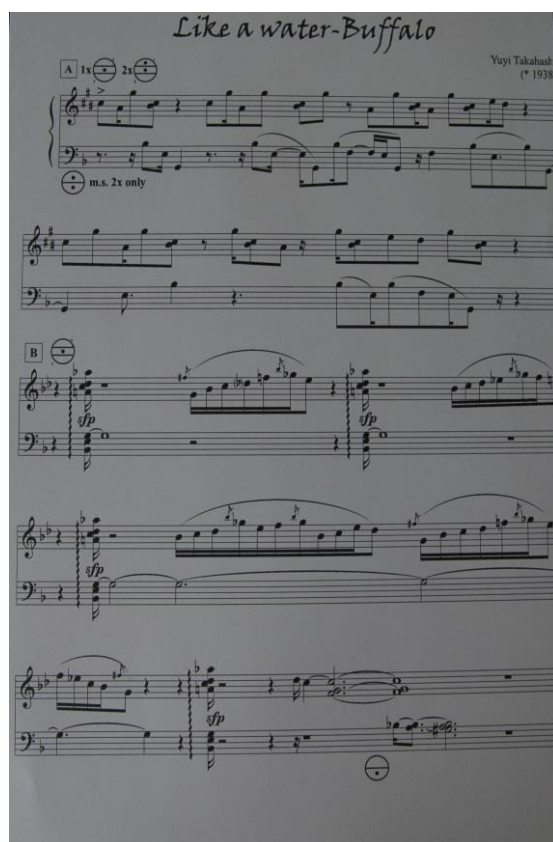
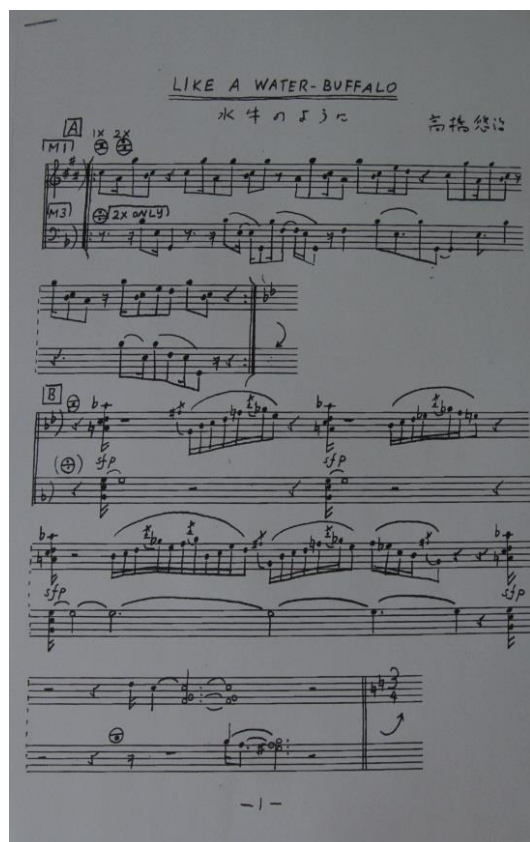
Aangezien het werk dus in handschrift van de componist is uitgegeven, zijn er nogal wat drempels en onduidelijkheden bij het lezen. Die hoor je ook wel eens terug bij concerten. Ik heb een tijd terug de stoute schoenen aangetrokken om de partituur een nette layout te geven met het muzieknotatieprogramma Finale.

Voor iedereen is het nu veel duidelijker te lezen en kunnen er geen misverstanden ontstaan bij de interpretatie van het notenmateriaal. Een ieder die van plan is het een keer uit te voeren en over een goed leesbare editie wil beschikken kan zich bij de NOVAM melden. Het werk wordt je dan digitaal toegestuurd. Dit is gratis, want dat was destijds uiteindelijk de bedoeling. De drempel om het werk de wereld in te helpen is nu alleen maar lager geworden.

Als voorbeeld bijgevoegd een pagina in het originele handschrift en in de nieuwe notatie.

Veel speelplezier.

Geleijn van der Ham

10. TOPPERSHOEDJE 3-5 FEBRUARI 2023

De aanmeldingen voor Toppershoedje stromen goed binnen! Fijn dat we volgend jaar weer met een goed gevuld orkest een inspirerend en gezellig weekend kunnen houden in Ouddorp. Aanmelden en overige informatie vind u op de website.

Aanmelden kan tot 15 januari 2023!

Petra van Drieënhuizen | petra@novam.net

ACCORDEON SPECIALIST
KARINE

Ook verhuur
recuperatie huurgeld bij aankoop

Italiaanse accordeons van
topkwaliteit

De beste prijs en service!

BUCARI ARMANDO **Mengascini**

www.muziek-karine.be
Antwerpsesteenweg 251, 2390 Westmalle
T. +32 (0)3 311 64 43 - info@muziek-karine.be

11. SPOTLIGHT

The Fitzwilliam Virginal Book

De werkgroep Nieuwe Muziek brengt in elke nieuwsbrief een stuk voor accordeon, of soms een heel boek, onder de aandacht. De ene keer is het iets voor de beginnende speler, de andere keer voor de (ver)gevorderde, soms voor standaardbassen, soms voor melodiebassen en soms misschien wel voor kamermuziek. De ene keer zal het nieuwe muziek zijn, de andere keer niet zulke nieuwe muziek, maar waarvan het fijn is als het bestaan ervan nog eens even onder de aandacht gebracht wordt.

De muziek die ik vandaag onder de aandacht wil brengen is van ver voor het accordeontijdperk, zelfs ver voor de muziek van Bach! Een enorme collectie van zo'n 800 pagina's aan Engelse muziek voor het virginaal (soort klein klavecimbel, waar de snaren overdwers zitten), het spinet en het klavecimbel is bewaard gebleven in het Fitzwilliam Museum in Cambridge. Dit enorme boek met muziek uit de periode 1550 tot 1620 is één van de belangrijkste documenten geweest voor onderzoek naar de geschiedenis van de notatie van muziek en in 1899 is het in twee boeken uitgegeven bij Breitkopf & Härtel. Daar is het nu nog steeds te verkrijgen, maar ook zijn er later uitgaven geweest bij Dover Publications (New York), Constable and Company (Londen) en nu is het zelfs online als pdf te vinden bij IMSLP. In het begin van het boek staat uitleg over de schrijfwijzes, versieringen etc.

Nu is veel klavecimbelmuziek ook heel geschikt voor accordeon en dat geldt zeker voor de muziek uit deze boeken! Het teruggrijpen in de muziekgeschiedenis hoeft namelijk helemaal niet te stoppen als je bij Bach bent aangekomen, want ook voor die tijd werden er al prachtige stukken geschreven. In Nederland had je bijvoorbeeld Jan Pieterszoon Sweelinck, beroemd organist, docent en componist, waarvan ook enkele werken het tot dit Fitzwilliam Virginal Book hebben geschopt. Hij is echter een uitzondering, want de rest van de componisten zijn Engels, zoals John Bull en William Byrd of zijn anoniem.

Wat ik zelf fantastisch vind aan deze oude muziek, is dat de scheidslijn tussen 'klassieke muziek' (in dit geval natuurlijk een verkeerde term, 'gecomponeerde muziek' is beter) en 'volksmuziek' een beetje vager is. Dit komt omdat ons begrip van Majeur en Mineur toen nog niet zo aanwezig was, maar men dacht in kerktoonladders, of kerkmodi (bijvoorbeeld dorisch, mixolydisch etc). Veel volksmuziek staat ook in dit soort ladders geschreven, waardoor deze oude Engelse composities af en toe opeens doen denken aan Engelse of Ierse volksmuziek, puur door de harmonieën die ontstaan of de melodieën die gebruikt worden. Dingen die in de Barok inmiddels 'verboden' waren, waren hier nog toegestaan.

Een kenmerk van deze muziek waar niet alle accordeonisten blij mee zullen zijn: er zit geen enkel verschil in virtuositeit tussen de linkerhand en de rechterhand. Alles wat aan snelle noten, meerstemmigheid e.d. voor de rechterhand opgeschreven wordt, komt zeker ook in de linkerhand voorbij. Voor mij als linkshandige is dat altijd wel fijn geweest, maar voor iedereen die pas op iets latere leeftijd met melodiebassen is begonnen, is dit een mooie oefening! (Lees: afzien 😊).

Daarnaast heb je met zo'n enorme hoeveelheid muziek dezelfde soort keuzestress als wanneer je besluit om eens iets van Scarlatti of iets van Couperin te gaan spelen: waar begin je?

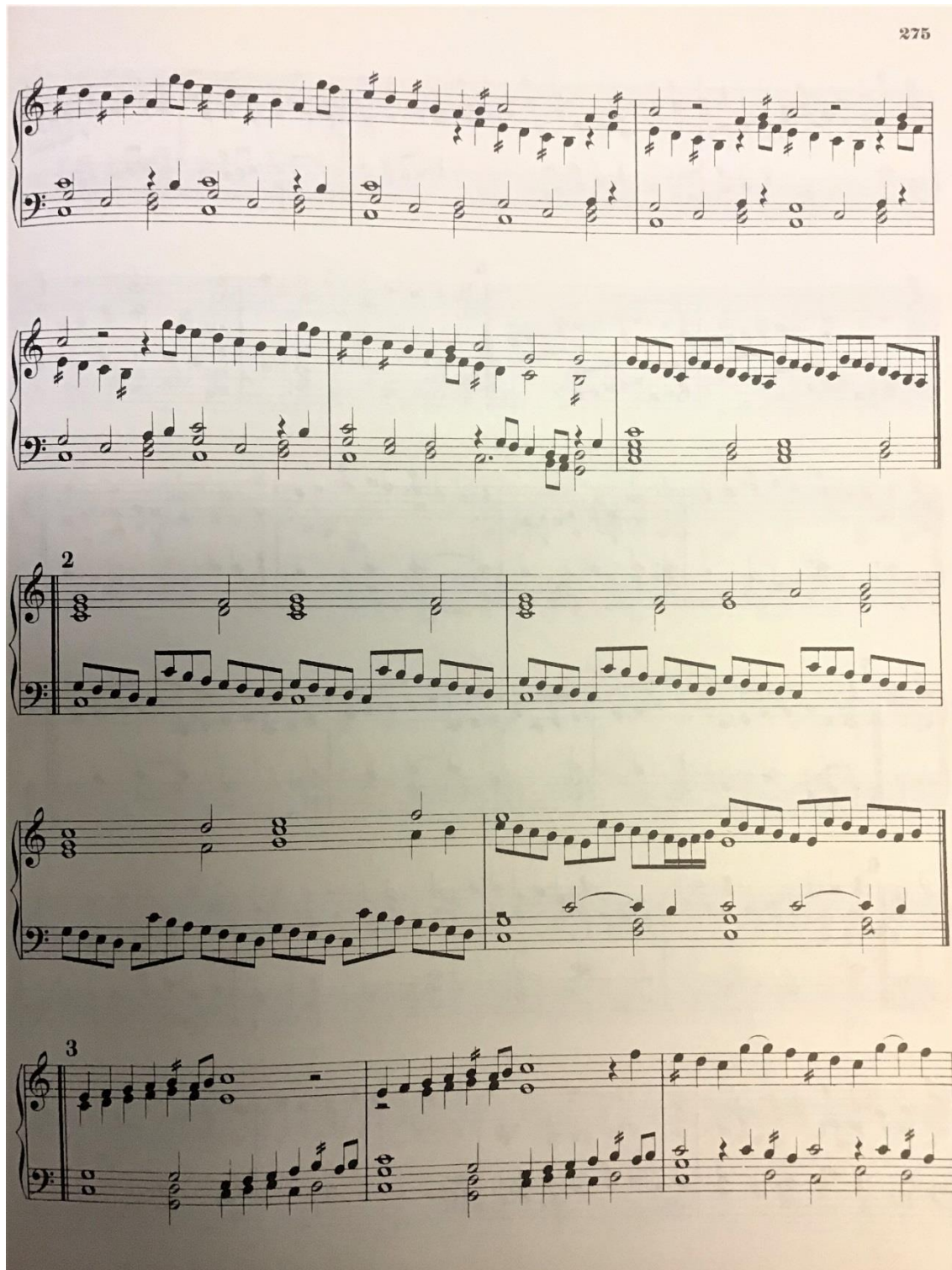
Om die laatste vraag te beantwoorden ,heb ik een stuk uitgezocht waarin je kerkklokken kunt horen die steeds meer door elkaar heen gaan luiden. Een prachtig stuk, dat voor mij echt bij de Kerst past en waarvan ik de eerste twee pagina's heb bijgevoegd. Niet makkelijk, maar wel een feestje!

Ellen Zijm

274

LXIX.
The Bells.

WILLIAM BYRD

12. ACCORDEON IN HET BASISONDERWIJS

Ik werk al weer zo'n zes jaar op de muziekschool Zinder in Tiel. Daar loopt al vele jaren het door de gemeente ondersteund project MIK: Muziek in de Klas. In de loop der tijd hebben er, na verschillende evaluaties, aanpassingen plaatsgevonden. Momenteel is de situatie als volgt.

De groepen 1 t/m 4 krijgen AMV van een docente van de muziekschool. De groepen 5 en 6 krijgen instrumentaal onderwijs in blokken van acht weken. We beschikken over drie teams van elk drie docenten. Team 1 bestaat uit piano, trompet en dwarsfluit, Team 2 bevat gitaar, saz en hobo en tenslotte Team 3, waar ik deel van uit maak, geeft les met accordeon, blokfluit en viool.

Op een donderdagochtend bezoeken we per team 5 klassen die elk 45 minuten les krijgen. De meester of juffrouw heeft vooraf een gelijke verdeling gemaakt van wie wat gaat spelen. De eerste les gaan we met onze eigen groepjes uit elkaar om de eerste instrumentale instructies te geven. De daarop volgende lessen doen we alles in één grote groep. We beschikken over een programma op een digibord waarop allemaal liedjes staan.

Bij elk liedje hebben we zelf een instrumentaal gedeelte gevoegd. Bij het eerste liedje bestaat het instrumentale gedeelte uit slechts één toon. Bij het volgende liedje kan de leerling al twee tonen spelen etc. Afhankelijk van het instrument komen we meestal uit op 4 à 5 tonen. Zo zal de viool meestal alleen de open snaren gebruiken, dus 4 tonen. De accordeon speelt vijf tonen op een rij, hierbij maakt het eigenlijk niet veel uit of het in C-majeur of bijv. in D-majeur staat. Alles staat in noten op het bord met kleurtjes voor de vioolsnaren en vingerzetting voor accordeon en blokfluit.

We besteden ook aandacht aan het lezen van ritme en het do-re-mi systeem met gebaren. Bij dit laatste zingen de kinderen de genoteerde tonen en maken tevens het bijbehorende gebaar. Leuk is dan dat wij na een paar lessen een bekend kinderliedje laten zien met gebaren en de kinderen moeten raden welk liedje dat is. Lastig, maar er zitten slimmeriken tussen!!

De laatste les houden we een kleine presentatie in een aula van de school. Hier komen dan andere klassen bij luisteren plus de ouders. Zo krijgt elke groep 5 in een schooljaar drie teams voor zich. Hiermee maken ze kennis met negen instrumenten, waarvan ze er drie daadwerkelijk bespelen. Ze wisselen niet binnen een serie van 8 lessen met een team.

Groep 6 heeft tien lessen in een seizoen. Als afsluiting geven die samen met de groepen 6 van de andere teams een concertje in de concertzaal van de muziekschool. Dat zijn dan zo'n 60 à 80 kinderen. Elk groepje speelt drie eigen stukken en gezamenlijk ook nog eens drie stukken. In totaal dus 12 stukken, alles begeleid door een docentencombo. Zowel bij groep 5 als 6 spelen de docenten dan vaak ook samen nog een stukje. Per slot van rekening vragen wij van alles aan de kinderen, maar kunnen wij het zelf eigenlijk wel!!!?

Ook de groepen 7 en 8 krijgen in een korte cursus van 4 weken CMM: Creatief Muziek Maken.

De bedoeling is dat de klas zelf met behulp van veel percussie-instrumenten (boomwhackers, belletjes, klankstaven etc.) een eigen compositie maakt. Dit valt echter buiten de context van dit artikel.

Tot nu toe maakten maar negen scholen hiervan gebruik, maar vanaf volgend seizoen is het de bedoeling dat alle basisscholen in Tiel (zo'n 25) meedoen.

Ongetwijfeld, gezien de verandering in het werkveld van één op één lesgeven op een muziekschool naar steeds meer muziek in de klas, zullen er collega's in het land zijn die ook met dit soort projecten te maken hebben. Graag zou de NOVAM met hun in contact willen komen. De opzet is elkaar te versterken met ideeën, bruikbare muziek uit te wisselen, problemen in het werkveld te bespreken, oplossingen aan te dragen, praktische tips te delen etc. Schroom niet en stuur je reactie en bevindingen naar het NOVAM-bestuur.

Geleijn van der Ham

Wilt u op de hoogte blijven van onze open dagen? Geef dan uw mailadres door.

Accordion Music International

Voorheen Music Unlimited

Accordion Music International zorgt voor snelle levering van vrijwel alle uitgaven voor accordeon, accordeonorkest en (Steirische) harmonica uit de hele wereld.

Ohmstraat 3 - 8013 PZ Zwolle Tel. 038 - 421 37 42 of
info@accordionmusicinternational.com en 't komt in de bus
www.accordionmusicinternational.com

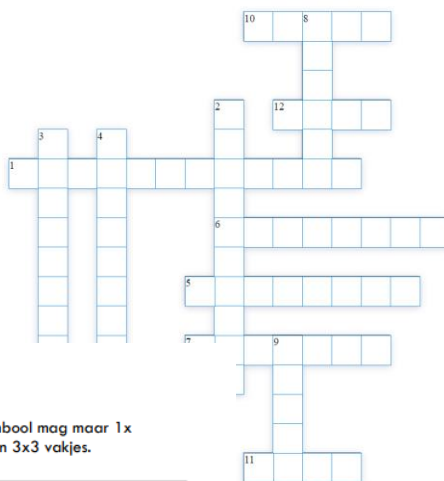
13. KIDS & MUSIC

Om je niet te vervelen in de kerstvakantie.....

kruiswoordpuzzel

Horizontaal

1. Onderverdeling van de blaasinstrumenten
5. Blaasinstrument - houtblazer met enkel riet - zwart
6. Blaasinstrument - houtblazer met enkel riet - metaal
7. Blaasinstrument - houtblazer - kleine broer van de dwarsfluit
10. Blaasinstrument - houtblazer met dubbel riet - geplooid
11. Blaasinstrument - houtblazer met dubbel riet - zwart
12. Ketelvormige grote trommel

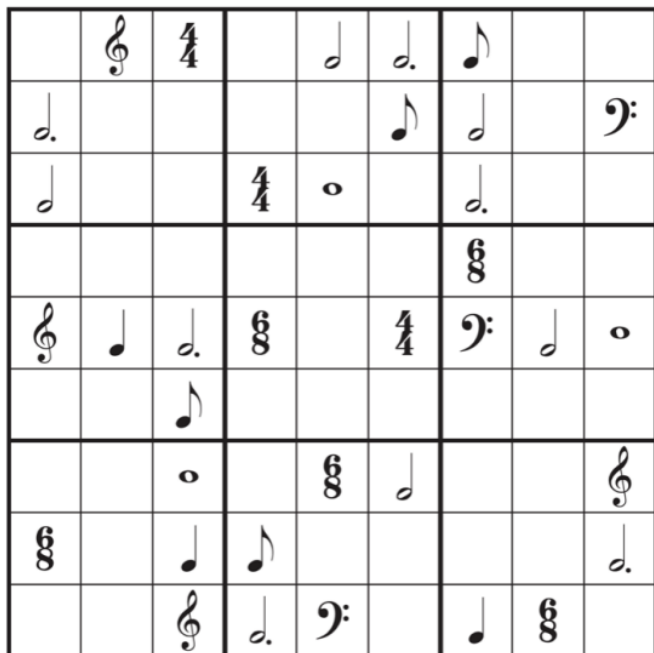

Verticaal

2. Blaasinstrument - houtblazer - luchtsplitsing - zilverkleurig
3. Snaarinstrument - strijker - staand
4. Andere naam voor slagwerkinstrumenten
8. Snaarinstrument - tokkelinstrument - plectrum
9. Snaarinstrument - strijker - zittend

Sudo

Vul de open vakjes in met de beschikbare muziek symbolen. Elk symbool mag maar 1x voorkomen in een elke rij, elke kolom en elk dik omrand vierkant van 3x3 vakjes.

Beschikbare Symbolen:

a t t r o m m e l b l c o p y f t
n a o q a u k n y t m l f i c c r
e c r k f i e w y d y f r s t p i
u c t x a m o e p h v q o t d i a
e o k n n n b t t g d h v r j a n
j r b l o k f l u i t o u o e n g
d d s a x o f o o n t b g m m o e
w e v i o o l s i i a o i b b i l
a o d x n q t b h u m i t o e v r
r n r y u h r a a p b v a n m l e
s j u l r z o n r h o d a e d c q
f e m o d f m j p d e i r u f n y
l m s f u m p o s n r z u g t z s
u s t o v c e l l o i h o o r n b
i r e o l q t j u m j q n r o o d
t q l n a p m s a m n f r q s c r

accordeon
banjo
blokfluit
cello
djembe

drumstel
dwarsfluit
gitaar
harp
hobo

hoorn
piano
saxofoon
tamboerijn
triangel

trombone
trommel
trompet
viool
xylofoon

14. MET VEEL DANK AAN ONZE NOVAM NIEUWSBRIEF ADVERTEERDERS

- Accordion Music
- Gert Nijkamp
- Hohner
- Muziek-Karine
- Pazzoli-Accordeons
- Pigini